

Nom i cognoms:

Data:

Tema 1: L'ésser huma a la biosfera

1.1.- Diversitat humana. Morfologia i dimorfisme sexual

- 1) Expliqueu quina part del coneixement científic és comuna a l'[antropologia](#) i a la biologia.
- 2) Què és el dimorfisme sexual? Proposeu tres exemples d'animals terrestres que no tinguin dimorfisme sexual.
- 3) Indiqueu les categories taxonòmiques (tàxons) a les que pertany l'espècie humana.
- 4) Dues característiques de la pell que diferencien l'espècie humana de la resta de primats.

1.2.- Filogènia i ontogènia de l'ésser huma

- 1) En la biologia moderna, la filogènia és l'estudi de la [filogènesi](#), és a dir, el coneixement del desenvolupament dels diferents grups d'organismes i el parentiu evolutiu que hi ha entre ells. Qui va ser el científic que va introduir per primera vegada aquest concepte? I quan ho va fer?
- 2) Els processos següents: maduresa sexual, embriogènesi, desenvolupament postembrionari, fecundació, metamorfosi, naixement i desenvolupament embrionari, constitueixen l'ontogènesi d'un ésser vivent. Ordeneu-los tenint en compte que hi ha un sinònim, i raoneu si es tracta de l'ontogènesi d'un animal o un vegetal.
- 3) Aquell autor (qüest. 1) va proposar una relació entre la filogènesi i el desenvolupament embrionari dels animals. Expliqueu aquesta proposta o teoria.
- 4) Identifiqueu les tres espècies d'éssers humans següents:
  - 4.1) Van viure entre 1.8 - 0.3 milions d'anys endarrere; volum del cervell: 800 - 1.200 cc; distribució: Àsia i Indonèsia; tenien una altura i unes proporcions similars als humans actuals.
  - 4.2) Van viure entre 150.000 - 30.000 anys endarrere; volum del cervell: 1.200 - 1700 cc; distribució: Europa i Àsia occidental. Eren robusts i tenien la mateixa altura que els humans actuals.
  - 4.3) Van viure entre 2.5 - 1.6 milions d'anys endarrere; volum del cervell: 500 - 700 cc; distribució: Àfrica de l'Est i del Sud; tenien la cara, les mandíbules i les dents més petites que els seus ancestres [australopitecs](#).
- 5) Entreu en la pàgina web "[El llarg viatge de l'ésser humà](#)" i esbrineu:
  - 5.1) Quins esdeveniments geològics haurien interferit en aquesta migració?
  - 5.2) En quines dades experimentals es basa aquesta teoria de la migració?
  - 5.3) Raoneu si la migració proposada en aquesta pàgina va ser la primera dels [homínids](#) o n'hi haurien hagut d'anteriors.
  - 5.4) Què és el cromosoma Y? [vegeu [la imatge d'aquest article de Nature](#)]